75 років Служби Народові

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 15. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 24-го СІЧНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 24, 1968 No. 15. VOL. LXXV.

ГАРВАРДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДАВ ФОРМАЛЬНУ ЗГОДУ НА ВСТАНОВЛЕННЯ КАТЕДРИ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ

КОРПОРАЦІЯ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВІДБУЛА В ЦІЙ СПРАВІ НАРАДИ 22-ГО СІЧНЯ Ц. Р., У 50-РІЧЧЯ ПРОГОЛОШЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ, І ТОГО Ж ДНЯ ПРЕЗИДЕНТ ГАРВАРДУ, В ПРИЯВНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ, ПІДПИСАВ І ПРОГОЛОСИВ ФОРМАЛЬНУ ЗГОДУ НА ВСТАНОВЛЕННЯ КАТЕДРИ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 23 січня, 1968

В АМЕРИЦІ

ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ ГОМФРІ, промовляючи на зборах шоферів в Ст. Полі, Міннесота, закликав зорганізоване робітництво підтримувати Уряд президента Джансона та під час виборів голосувати на тих кандидатів, які прихильні до Уряду, бо коаліція в Конґресі назадницьких елементів загрожує соціяльному поступові в цій країні та мирові й безпеці в Азії, що є ціллю американської політики. Гомфрі заявив, що Уряд Джансона змагає до двох цілей: до безпеки та до економічного розвитку у ЗДА та в цілому світі.

МИШИҐЕНСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР РОМНІ заявив в інтерв'ю з представником Ей Бі Сі, що його противником у президентських виборах цього року буде колишній віцепрезидент Ричард М. Ніксон. На його думку програють ті всі інші республіканські претенденти на номінацію на кандидата на президента, які тепер стоять з боку та чекають на якесь чудо, щоб пізніше легким коштом здобути номінацію. Ромні мав на думці нюйоркського губернатора Рокефеллера та каліфорнійського губернатора Ріґена, які заявляють, що не стараються про номінацію, але одночасно не заперечують прийняти номінацію, коли б її хтось їм подарував.

302,000 РЕКРУТІВ БУДУТЬ ПОКЛИКАНІ в 1968-му році до військової служби, на 72,000 більше, як в 1967-му році. Збільшують число тому, що цього року велике число вояків залишать військову службу, бо їм кінчається речинець, вони почали військову службу в 1966-му році, коли розбудовувано армію і число рекрутів виносило 383,000. В 1968-му році пересічно будуть покликувати до війська місячно по 25,000. В березні покличуть 39,000, але в лютому тільки 23,000, бо стільки буде вільних місць в казармах. В січні ц.р. покликати мають 34,000.

ОПИТУВАННЯ АҐЕНЦІЇ ҐЕЛЛУПА виявляють, що якби тепер відбувалися вибори, то президент Джансон переміг би республіканського кандидата Рокефеллера більшістю 46-ох до 40 голосів; коли б від республіканців кандидував Ніксон, то Президент переміг би більшістю 51-го відсотка голосів опитуваних; республіканського кандидата Ромні більшістю 55:31, а губереатора республіканця Ріґена більшістю 55:33. Між самими республіканськими кандидатами збільшується популярність Рокефеллера, а Ніксон веде перед. Він дістав 42 відсотки голосів опитуваних, Рокефеллер — 27, Ромні 12. Ріґен 8, Персі — 5.

У СВІТІ

ПІВНІЧНО-КОРЕЙСЬКІ КОМУНІСТИЧНІ ТЕРОРИСТИ ПЕРЕВЕЛИ в столиці Південної Кореї Сеулі терористичні акти, внаслідку яких убито одного поліціянта та п'ятьох цивільних. Один терорист стріляв з ручного автомату до поліціянта, інші терористи кинули ручні гранати до чотирьох автобусів, вбиваючи 5-ох цивільних пасажирів та багатьох інших поранивши. Одного терориста поліція вбила, другого схопила. Комуністи з Північного В'єтнаму посилили в останньому часі активність проти вільної Південної Кореї, мабуть, в пімсті за активну участь південно-корейських вояків у В'єтнамській війні по стороні американців.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ МІНІСТЕР МОШЕ ДАЯН ПЕРЕДБАЧУЄ НОВУ ВІЙНУ між Ізраїлем і його арабськими сусідами. Він твердив в пресовому інтерв'ю, що араби заатакують Ізраїль, щоб виперти ізраїльські військо з східнього берегу Суезького каналу, звідкіля ізраїльці загрожують єгипетським рафінеріям нафти. Моше Даян передбачує, що цим разом араби заатакують Ізраїль одночасно від сторони Єгипту, Сирії і Йорданії, при чому араби розпоряджають вже тепер модернішою зброєю, аніж мали її в червні мин. року, і переходять кращий вишкіл під проводом совєтських фахівців. Моше Даян певний у тому, що Ізраїль знову переможе, але матиме вже куди більші втрати, при чому багато потерпить також цивільне населення.

ПІДПІЛЬНА РАДІОСТАЦІЯ ФРОНТУ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИЗВОЛЕННЯ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЗАКИДАЄ державній армії Південного В'єтнаму повну нездатність і виправдує цим факт, що головний тягар В'єтнамської війни перейняла американська армія. Південно-в'єтнамські комуністи твердять, що Америка намагається „створити атмосферу неіснуючої перемоги" та що „ніякий чудотворний плян не врятує американців проти прогри". Комуністи покликаються на противоєнні демонстрації в ЗДА, які ніби заломали й мораль американських збройних сил у В'єтнамі — що є яскравою брехнею.

ПАПА ПАВЛО VI ПРИСВЯТИВ СВОЮ ПРОМОВУ В МИНУЛУ НЕДІЛЮ до вірних, зібраних на велетенській площі св. Петра у Римі, недавній катастрофі землетрусу на Сицилії. Він закликав до жертвенности в користь нещасних жертв тієї стихійної катастрофи та прославляв тих, які поспішили з негайною допомогою. Під час промови Папи на площі св. Петра стаяли 32 великі вантажні автомобілі, навантажені всяким добром для потерпівших від землетрусу сицилиян — дар лицарів Мальтанського Ордену. Негайно після тієї промови Папи — авта вирушили в дорогу на Сицилію.

Аполло 5 переміг перешкоди у пробному „леті до Місяця"

Кейп Кеннеді, Флорида. — Національна Аеронавтична і Космічна Адміністрація 22-го січня виконала останній пробний лет в проєкті Аполло, висилаючи на кружляння довкола Землі космічний корабель, який мав випробувати під час лету спосіб, як астронавти осідатимуть на Місяць, і як пізніше з Місяця будуть стартувати вгору, щоб з'єднатися з матернім кораблем та злетіти разом вниз на Землю. Під час цих пробних летів довкола Землі були деякі технічні перешкоди, але Аполло 5 виконав з успіхом свою головну ціль та пробував „спуститися" на Місяць за допомогою відповідних ракет, а пізніше з Місяця „злетіти" вгору. Фахівці заявляють, що вже, можливо, не треба буде виконувати ще один пробний лет без астронавтів, щоб перевірити силу і спроможність ракет. Якщо б зайшла потреба ще одного пробного лету, то він відбудеться на весні ц.р.

Британський прем'єр Вільсон нараджується в Москві з совєтськими лідерами

Москва. — Британський прем'єр Гарольд Вільсон прибув у понеділок 22 січня ц.р. до Москви і швидко потім перевів 4-годинну нараду з совєтським прем'єром Алексеєм Косиґіним. Крім того — він розмовляв із ним за посередництвом перекладачами під час „ділового обіду". Про зміст і хід нарад нічого не виявлено. Майже безпосередньо перед приїздом Вільсона — американський амбасадор Лювеллин Томпсон зголосився до Косиґіна і мав з ним півгодинну конференцію в чотири очі; Томпсон говорить по-російськи. За газетними твердженнями — Томпсон передав Косиґінові листа від президента Джансона. Півофіційно заперечено, наче б у тому листі і з розмові Косиґіна з Томпсоном заторкувано В'єтнамську війну. Річ, мабуть, ішла про протиракетну оборону.

Головний прокуратор „сподівається найліпшого, але готується до найгіршого" в справі заворушень

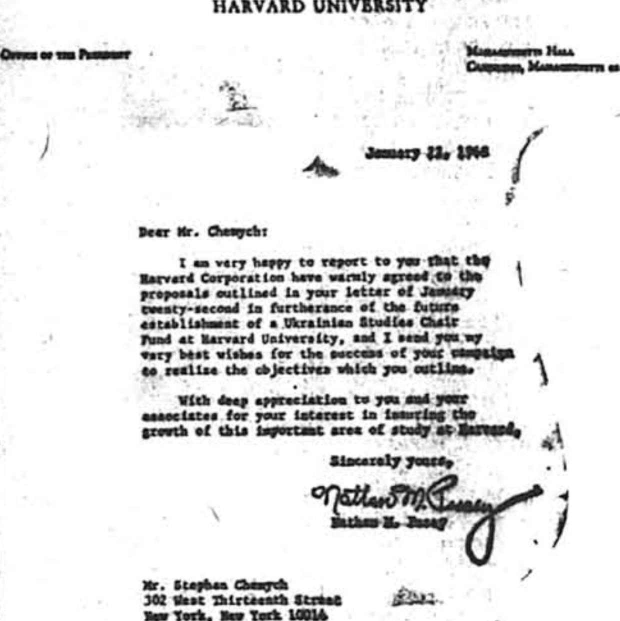
Вашинґтон. — Головний прокуратор Р. Кларк заявив на пресовій конференції, що він „сподівається найліпшого, але готується до найгіршого" в справі можливих вуличних заворушень найближчого літа. Він сказав дослівно: „Можна буде не допустити до вуличних заворушень, та якби вони таки виникали, ми зможемо їх контролюватти". Кларк влаштував пресову конференцію з приводу нарад 19-ох шефів поліції та посадників міст, які відбулися в Ерлі Гавзі у Вірджінії, і на яких обговорювано справу вуличних заворушень та методи їх поборювання. Головний прокуратор признав, що існують труднощі в поборюванні вуличних заворушень, бо в деяких містах існує дійсна мізерія, а з другого боку один поліцист, який не зможе опануватися, зможе попсувати працю цілого поліційного відділу. Кларк сказав: „Америка стоїть перед фактом, що ми цілі десятиліття не дбали про те, щоб здійснювати закони". Тепер ми „потребуємо більше поліції, ліпшої поліції, краще вишколеної поліції".

В автомобільній катастрофі згинули проф. Микола Мостович, його дружина і донька

Луїсвілл, Кентаки. — Щоденник „Ди Луїсвілл Таймс" з суботи 20-го січня повідомляє, що біля місцевости Шелбивілл сталася жахлива автова катастрофа, в якій згинув професор фізики Луїсвіллського університету 53-річний Микола Мостович, його дружина 48-річна Надя та 15-річна доня Оксана; 11-річний син панства Мостовичів важко поранений і знаходиться в шпиталі в Шелбивіллі. 21-річна доня Анна живе в Ню Йорку. Тіла вбитих перевезено до похоронного заведення в Шелбивіллі. Сусід родини Мостовичів Люсіян Адамс оповів, що Мостовичі верталися з Франції, де проф. Мостович вів наукові досліди та вчив в університеті в Парижі. Вони вступили по дорозі до брата вбитого професора. Леонида Мостовича в Лексінґтоні, де довідалися, що їхній дім пограбовано в Луїсвіллі, тому поспішилися виїхати додому. Пан Леонид Мостович працює як радіолог в Лексінґтоні. Покійна пані Надія Мостович — це донька о. Маріяна Цурковського з Торонта. Всі члени родини Мостовичів були членами 417 Відділу УНСоюзу.

Загальні збори Округи та Відділів в Монтреалі відбудуться в кінці тижня

Монтреаль. — Окружний Комітет УНСоюзу повідомляє, що Загальні Збори Окружного Комітету відбудуться в найближчий понеділок, 29 січня 1968 р. о год. 7 веч. в Домі Молоді при 120 Дулут Ст., а загальні збори Відділів: 434 Відділу в суботу, 27 ц.м. о год. 4 по пол. в Пластовій домівці; Відділу ч. 465 в неділю 28 ц.м. в полудне після Служби Божої в церковний залі на Лашині, а Відділу ч. 448 в вівторок, 30 ц.м. о год. 6.30 вечора в домі секретаря п. Перейми при 682 Бішоп Павер св. На порядку нарад союзові справи та познайомлення з грамотою Високошкільної Студендійної Фундації.

HARVARD UNIVERSITY

Office of the President

Massachusetts Hall
Cambridge, Massachusetts

January 22, 1968

Dear Mr. Chemych:

I am very happy to report to you that the Harvard Corporation have warmly agreed to the proposals outlined in your letter of January twenty-second in furtherance of the future establishment of a Ukrainian Studies Chair Fund at Harvard University, and I send you my very best wishes for the success of your campaign to realize the objectives which you outline.

With deep appreciation to you and your associates for your interest in insuring the growth of this important area of study at Harvard,

Sincerely yours,

Nathan M. Pusey

Mr. Stephan Chemych
302 West Thirteenth Street
New York, New York 10014

Фотокопія (поменшена) датованого 22-го січня листа президента Гарвардського університету із формальним потвердженням згоди Гарвардської Корпорації на встановлення катедри українських студій в тому університеті, як це запропоновано в листі президента фонду мґра Степана Хемича.

ЛИСТ ПРЕЗИДЕНТА ГАРВАРДУ

22-го січня 1968.
Дорогий Пане Хемич!

Я дуже радий повідомити Вас, що Гарвардська Корпорація тепло погодилася на пропозиції, з'ясовані у Вашому листі з двадцять-другого січня щодо розвитку майбутнього встановлення Фонду Катедри Українських Студій в Гарвардському Університеті та пересилаю Вам мої найліпші побажання успіху у Вашій кампанії для здійснення тих цілей, що ви їх з'ясовуєте.

З глибокою вдячністю Вам і Вашим співробітникам за Ваше зацікавлення у запевненні росту цієї важливої ділянки студій в Гарварді,

щиро Ваш
Натан М. Пусі

ЛИСТ ФОНДУ КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ДО ПРЕЗИДЕНТА ГАРВАРДУ

Президент і Члени
Гарвардської Колеґії,
Кембридж, Массачуссетс

Панове!

Фонд Катедри Українознавства в Ню Йорку, зорганізований з метою піддержувати українські студії в З'єднаних Державах Америки, бажав би встановити три постійні катедри українських студій (історії, літератури і мови) в Гарварді.

Для цієї остаточної мети Фонд Катедри Українознавства пропонує Гарвардові під цю пору двісті сімдесят тисяч долярів для встановлення Фонду Українських Студій в рямках Факультету Наук (Art and Sciences) в Гарварді.

Очікується, що дальші дотації від Фонду Катедри Українознавства та інших будуть додані до цього фонду впродовж найближчих місяців і років.

Прибутки з цього фонду повинні бути вжиті на підтримку навчання, дослідів та/або публікацій, включно із платнями та видатками для асоціятивних чи асистентських професорів чи інструкторів у широкій ділянці українських студій.

Перша катедра буде встановлена в Гарварді тоді, як додаткових триста тридцять тисяч долярів будуть передані Гарвардові; друга і третя катедри будуть встановлені, як у відповідному часі Гарвардові будуть передані додаткові суми по шість сот тисяч долярів на кожну катедру.

Коли фонд досягне шести сот тисяч долярів на кожну катедру — як зазначено вгорі — ви погоджуєтесь призначити професора, який був би призначений як професор української історії, професор української літератури чи професор української лінґвістики.

За Вашою згодою, ми могли б у тому часі бажати запропонувати, щоб якесь індивідуальне ім'я було вшановане в назві кожної із цих трьох катедр.

Коли катедра (катедри) почне (-уть) діяти, ми розуміємо, що прибутки будуть ужиті згідно із Вашою загальною практикою на вдержання професора(рів), включно з платнею, пенсійним фондом та іншими видатками у зв'язку з працею катедри.

Це також є нашим зрозумінням, що коли б у будуччині прибуток із початкового фонду на катедру не був вистачальний, то Гарвардський Університет тим не менше збереже і піддтримає повну професуру.

Ми були б вдячні, якщо Ваша згода на нашу пропозицію мала б дату 22-го січня 1968-го року. Одержавши Вашу згоду, ми впродовж найближчих 30 днів перешлемо Вам наші чеки на суми двох сот і сімдесят тисяч долярів.

Щиро Ваш,
Степан Хемич,
президент Фонду
Катедри Українознавства

Під час урочистої церемонії в Гарварді. На фото (зліва): голова Наукової Ради Фонду Катедри Українознавства, професор Гарвардського Університету д-р Омелян Пріцак, президент Гарварду Натан М. Пусі та президент Фонду Катедри Українознавства мґр Степан Хемич.

Кембридж, Масс. — Того самого дня 22-го січня 1968-го року, як Конґрес ЗДА та багато американських стейтів і міст урочисто відзначали 50-річчя з дня проголошення Четвертим Універсалом Центральної Ради повної державної незалежности і суверенности Української Народної Республіки, як у недалечкому Бостоні посадник міста підписував проклямацію „Дня Української Незалежности" а на ратуші міста піднесено — побіч зоряного американського прапору — синьо-жовтий український національний прапор, тут у канцелярії президента Гарвардського Університету, найстаршої і найбільш престижевої американської високої школи, ровесниці Києво-Могилянської Академії, відбулася нова історична подія: започатковано катедру українських студій. Цей формальний акт був завершенням довголітніх зусиль ентузіястів з-поміж українського студентства, які приблизно десять років тому створили Фонд Катедри Українознавства та досі зібрали на ту ціль потрібну в тому часі суму приблизно 300 тисяч долярів. Сьогодні вже потрібно на таку ціль суми вдвоє більшої.

Коли на нарадах очолюваної мґром Степаном Хемичем Екзекутиви фонду в половині минулого року видвигнено думку, щоб конкретизувати ідея встановлення катедри українознавства в одному з більших американських університетів, тоді віце-президент фонду і його організаційний референт Б. Тарнавський видвигнув пропозицію подбати, щоб формальне встановлення такої катедри було зв'язане з історичною датою 22-го січня. Вкоротці після того була встановлена Наукова Рада Фонду, яку очолив один з найвидатніших сучасних українських науковців, професор Гарвардського Університету д-р Омелян Пріцак. Наукова Рада і Екзекутива Фонду негайно почали перевірку можливостей встановлення катедри й остаточно увагу зосереджено на двох університетах: Міннесотському і Гарвардському. Після дальшої перевірки і Наукова Рада і Екзекутива Фонду остаточно погодилися на заходи в Гарвардському Університеті, з тією думкою, що в майбутньому, як уже діятиме катедра в Гарварді та як українське громадянство виявить необхідну жертвенність на ту ціль, подібну катедру можна буде встановити також у Міннесотському університеті.

Для дальшої перевірки можливостей і виглядів, репрезентанти фонду і громадянства в днях 3 і 4 січня ц. р. відвідали Гарвардський університет та відбули інформаційні розмови з університетськими властями. Після того, в дні 17-го січня, Фонд Катедри Українознавства, репрезентований його президентом мґром Степаном Хемичем, звернувся формальним листом до Президента Гарвардського Університету, пропонуючи встановлення в тому університеті катедр українських студій. Лист мґра Хемича в дослівному українському перекладі надрукований побіч. Дальше, завдяки подивуґідній енерґії та зусиллям професора д-ра Омеляна Пріцака, справу доведено до успішного завершення.

Наради в Гарварді

Йдучи назустріч побажанням і пропозиціям Фонду Катедри Українознавства та рекомендаціям проф. д-ра Пріцака особисто, президент Гарвардського Університету проф. Натан Марш Пусі скликав на день 22-го січня наради Президії Гарвардської Корпорації із справою катедри українських студій в системі цього університету на їх порядку. Наради Корпорації відбувалися в Массачуссетс Голл, в якій має своє бюро президент Пусі. Тим часом, у недалечкій Бостон Голл відбувалися другі наради — репрезентантів Екзекутиви Фонду Катедри Українознавства в приявності голови Наукової Ради Фонду проф. д-ра Омеляна Пріцака, секретаря Наукової Ради проф. д-ра Ярослава Білинського, представників Союзу Українських Студентських Товариств Америки: його президента Юрія Кульчицького, Любомира Гайди та Люби Ковалишин, і представника Центрального Комітету Союзу Українського Студентства Андрія Чорнодольського. В нарадах Екзекутиви Фонду взяли участь: президент Степан Хемич, віце-президент і організаційний референт Богдан Тарнавський, секретар Іван Винник та член Екзекутиви Антін Драган. Становлячи кворум, Екзекутива

(Закінч. на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Договір сумнівної вартости

Після чотирирічних переговорів ЗДА й СССР осягнули врешті минулого тижня повне порозуміння щодо нового атомового договору — цим разом проти поширення атомової зброї. Президент Джансон прославляв цю подію, а ліберальна американська преса бідкається, що Америка не погодилася щодо тексту договору вже багато раніше з самим Совєтським Союзом, перейшовши до денного порядку над застереженнями збоку різних американських союзників. Ці застереження стосуються не тільки основного принципу, що новий атомовий договір ділить світ на упривілейованих і неупривілейованих, на першой другорядних, бо посідання атомової зброї є наче символом великодержавного характеру країни. Застереження стосувалися також факту, що в первісному тексті договору не ґарантовано неатомовим державам права користуватись атомовою енерґією для мирних цілей і не запевнено їм, що контроля, яку вестиме Міжнародна Комісія Атомової Енерґії, не буде використовувана для совєтських шпиґунських цілей.

В усіх цих справах осягнено деякий компроміс, і текст цього договору напевне буде прийнятий весною цього року на надзвичайній сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Для керівників теперішнього курсу американської закордонної політики цей договір вартісний, як ніби наявний доказ співіснування в СССР, без уваги на В'єтнамську війну. По суті — прихильники такого договору мали в теорії правильний аргумент, що треба протидіяти, щоб атомова зброя не дісталась в руки якогось невідповідального державного режиму. У практиці цей аргумент неактуальний, бо такими державами, які мають найбільші можливості посідати свою атомову зброю, є Японія, Індія, Західня Німеччина й Ізраїль — всі прозахідні та протикомуністичні країни, з демократичними режимами. Практично цей новий договір не матиме значення ще й тому, що Франція і комуністичний Китай наперед заявили, що його не підпишуть. Отож вони матимуть „право" постачати матеріял своїм явним чи законспірованим союзникам.

Атомовий договір з 1963 року, який заборонив атомові експерименти у повітрі, на землі і на морях — не припинив удосконалювання атомової зброї шляхом підземних вибухів та збільшування її запасів. Цей новий договір — це насправді дуже сумнівної вартости документ, який допоможе найбільше Совєтському Союзові і комуністичному Китаєві, зв'язуючи руки їх противникам.

Дружба без дружби

9-го січня по всьому СССР відзначали 10-річчя створення „Товариства совєтсько - польської дружби". „Радянська Україна" з 10 січня повідомляла, що з совєтського боку назване товариство „має близько трьох тисяч колективних членів — підприємств, колгоспів, радгоспів, науково - дослідних інститутів, учбових закладів". Не кажучи, скільки таких є в Україні, київська газета зазначала, що „в самій Москві їх понад сто".

Як водиться в СССР, з нагоди ювілеїв відбулися шаблонові „вечори дружби", збори, конференції, навіть симпозіюми... Про зміст тих вечорів нічого в пресі не повідомлялось, бо пощо писати про пустопорожню балаканину? А тим часом було б про що говорити в 10-річчя „совєтсько - польської дружби". І не конче про Катинь, бо ніби ж „свято"... В Україні і в Білорусі треба було б поговорити про національні права українців та білорусів у „людовій Польщі". Говорити є про кого, адже там живе понад 200 000 українців, росте молодь, підростають діти. Якби Україна була справді вільна, чи дозволив би її уряд, щоб оті майже чверть мільйона рідних людей денаціоналізувались, пропадали для України? Однак, у Польщі стан такий, що до Українського Суспільно - Культурного Товариства належать всього лише 5 000 осіб; у школах та пунктах навчання української мови бракує підручників, учителів і... дітей, бо батьки або бояться посилати їх туди, або ж не бажають: московський комунізм простягнув руки уже й до українського шкільництва в Польщі, забруднюючи його безбожними книжками та марксистською блекотою.

На тих „святкових вечорах" варто було б запитати, чому це не вільно без урядового дозволу переїхати кордону між Україною і Польщею? Чому не всі листи доходять з Польщі до України, і хто затримує переслані звідти в Україну книжки? Аби: чому немає жадного зв'язку між українцями в Польщі і українцями в Юґославії та Румунії?..

Але під московським „караулом" все обійшлося без цих запитань.

Павло Феденко

ОКРАДЕНА, ЗБУДЖЕНА В ОГНІ...

(На 50 роковини IV Універсалу Української Центральної Ради)

(1)

Нові покоління, що виросли після подій революції 1917 року, можуть дивитися на трагедію українського народу після упадку царського режиму в Росії крізь рожеві окуляри. Жовто-блакитні прапори, походи вулицями міст з музикою та співами і словами поета: „Яка краса — відродження країни!" Але то була декоративна сторона подій. Сувора дійсність була зворотною стороною.

Політичний і культурний рівень „народу селян, робітників, трудящого л ю д у" (слова I Універсалу), економічна структура української людности були контрастом до тяжкої — вуґільної і залізної — індустрії України і для закордонного капіталу переважно французького й бельгійського, що верховодив у господарстві України.

До того слід додати ще й латифундії кляси великих землевласників, у величезній більшості чужого кореня або зложеної з „перевертнів" - малоросів, заклятих ворогів українського національного відродження. Не забуваймо: автором указу царя Олександра II з 1876 р. про заборону українського друкованого слова в Російській імперії був малорос Юзефович.

Пропаґаторами нових утисків проти української культури в XX стол. перед 1917 роком були також малороси — сенатор Пихно і Василь Шульгин, видавці цареславного щоденника „Киевлянин". Також у царському парляменті — Державній Думі — в Петербурзі малороси ставили перед 1917 роком рішучий спротив введенню української мови в народних школах України. Коли ліберальні посли росіяни, як Мілюков та інші, внесли в Думі проєкт закону про дозвіл навчати в школах українською мовою, то проти цього виступили малороси - члени Думи: її президент В. Родзянко, Анатолій Савенко, В а с и л ь Шульгин та інші.

В 1914 році, коли почалася перша світова війна, російський уряд негайно заборонив друкування газет і книжок українською мовою. Цю заборону підгот у в а в своєю ганебною книжкою-доносом теж малорос Щоголів 1912 року: „Украинское движение как современный этап южнорусского сепаратизма".

Проти українських діячів і взагалі „свідомих українців" (хоч їх було „як кіт наплакав") почалися репресії, як проти „мазепинців" і „австрофілів". Українство мусіло жити нелеґально, майже в катакомбах. Великий французький історик Шарль Сеньобос писав 1913 року в збірнику „Анали народів": „Це найбільш приґноблена нація".

І ось народові, окраденому в нещасливому ході історії, позбавленому освіти, інтеліґенції й політичної організації, довелося почати боротьбу за своє право бути господарем „на нашій, не своїй землі".

Революція не була тільки національною. Вона була політичною, соціяльн о ю, економічною, культурною, навіть релігійною. Треба було насамперед позбутися адміністрації попереднього царського режиму. На її місце по містах України прийшли громадські комітети, створені з представників політичних партій, переважно соціялістичних. У містах українці були в меншості, тому національ н и й склад громадських комітетів був неукраїнський. Те саме було в рядах робітничих депутатів, бо робітництво України було у великій мірі російське або зрусифіковане. Тільки в малих містах українці приходили до голосу в цих установах і мали вплив.

Пригадую, що тоді в невеликому місті залізної руди, в Кривім Розі над Інгульцем, головою ради робітничих депутатів був український соціял - демократ Тернюк (1917-1918 р.). У великих містах влада була в руках російських. Преса була всюди російська. Коли я приїхав в Україну з Петербурґу в червні 1917 р., то застав у повітовому місті — Верходнiпровську—громадський комітет і невелику газетку, що друкувалася для людности повіту: газета була російська і редактор дуже здивувався, коли я дав йому статтю, написану українською мовою.

Тяжку роботу мала горстка „свідомих українців", щоб пробудити до нового життя віками приспану народну масу. Мавши мало впливу в містах, українські політичні партії (всі вони звалися в той час соціялістичними) кинулися організувати селянство. Перед у цьому вели: партія соціялістів - революціонерів і соціял - демократів. Ці партії діяли в організації Селянської Спілки:

Павло Христюк, Борис Мартос, Аркадій Степаненко та інші належали до Головної Управи Селянської Спілки. Однак, Селянська Спілка не могла відразу об'єднати в своїй організації всі області України. Селянські організації Катеринославщини та Херсонщини аж до вересня 1917 р. належали до „Всероссийского Крестянского Союза", що мав свій центр у Петербурзі.

(Далі буде)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

В. Чапленко

ЮВІЛЕЙНІ ФАНФАРИ І ПАРТІЙНИЙ МОВОЗНАВЕЦЬ БІЛОДІД

Як це здавна заведено в тоталітарній державі СРСР, усякі тамтешні ювілеї мусять бути відзначувані в усіх виданнях, незалежно від їхнього профілю, — від дитячого „Малятка" до наукового журналу „Мовознавство" включно. П'ятдесятиріччя „жовтня" відзначене в ч. 5 цього останнього журналу. Для цього передусім уклеєно напочатку аркуш ліпшого паперу із зображенням на ньому емблеми, що складається з серпа й молотка, поєднаних з цифрою „50", а з гостряка серпа зривається міжплянетна ракета як знак найвищого досягнення цієї „союзної" держави. А вгорі напис: „П'ятдесятиріччю великого жовтня присвячується". Усе це надруковано червоною фарбою, тільки контури серпа й молотка наведено чорним.

Перший текст у журналі — односторінковий уривок під заголовком „Чуття єдиної родини" із відповідей П. Шелеста на запитання головного редактора московської газети „Литературная Газета". Так головний редактор І. Білодід зумів викрутитись — замовчати в п'ятьох числах „Мовознавства" Шелестів виступ на V з'їзді письменників України і все таки дати й йому, першому секретареві ЦК КПУ, „слово" на сторінках свого журналу. А що ці „відповіді" були надруковані перед тим у московській газеті і так одержали певну санкцію „старшого брата", то воно й для Білодіда вийшло не так небезпечно. Крім того, він цим передруком приєднався ще й до тих ювілейних фанфар, що ними офіційні керівники СРСР забивали під час ювілею баки своїм підданим та наївному замежному світові. У „відповідях" же П. Шелеста про становище української мови в українській республіці сказано так: „Завдяки перемозі жовтня український народ дістав можливість учитися й творити рідною мовою. За ці роки українська мова значно збагатилася, зросла її суспільна роль. Із сфери побутового спілкув а н н я (взаємлення — В. Ч.) вона перейшла в сферу державного управління, преси, науки, культури, школи, вузів (вищих шкіл — В. Ч.), усіх галузей суспільного життя".

Увесь світ знає, що сказане не відповідає дійсності, але ми цим разом пишемо не про це, а про мовну політику Івана Білодіда, як вона виявлена в цьому ювілейному числі його журналу. Наступна не підписана стаття в цьому числі „Розвиток мов народів СРСР і суспільна роль мовознавства" більше присвячена, всупереч заголовкові, ролі російської мови, аніж розвиткові мов поневолених народів. Бо ось як „закручено" в ній про мови народів СРСР: „У Радянському Союзі всі мови рівноправні. У відповідності з ленінським ученням у нас немає т. зв. „державної" мови: у кожній суверенній республіці мовою державного функціонування є мова більшости населення, „мова республіки" (щоб не сказати: „державна" — В. Ч.), при цьому кожен громадянин Радянського Союзу, незалежно від того, в якій республіці він живе, може звертатись до будь-якої державної установи тією мовою, яку він уважає своєю рідною". От бачите, яка воля для... російського мововжитку! Росіянин може скрізь, у найдальших закутках СРСР звертатись до будь - кого своєю рідною мовою. А чи може, наприклад, грузин звертатись своєю мовою до будь - якої установи в Москві чи в Києві? А в цьому останньому навіть українець не скрізь може говорити своєю мовою, бо на нього можуть вишкіритись: „Це тобі не за Скрипника!" У Чернівцях на українські листи державні установи відповідають по-російському, як це нам відомо з допису „Хто відповість?", що був свого часу надрукований у „Свободі". Реемігранта з Арґентини, що, працювавши в Луцькій міській книгозбірні, говорив тільки по - українському, судили т. зв. „громадським судом", а від мордовських таборів примусової праці його врятувала тільки державна приналежність до чужої держави — Арґентини, куди йому й довелося повернутись, як це ми знаємо з його спогадів, надрукованих не так давно в журналі „Сучасність". Крім того, про „рівноправність" мов поневолених народів сказано в цій статті ще й так: „Рівність усіх мов не означає, звичайно, що всі вони мають однакове коло функцій". Це значить, що деякі з них можуть існувати тільки для „хатнього вжитку". Інакше сказавши, в цій статті Білодід повернувся до мовної політики Хрущова, що її пізніше нібито було засуджено, зокрема й на V з'їзді письменників України, якого Білодід, як уже сказано, досі так і не відважився в своєму журналі згадати.

Зате про російську мову в цій статті сказано зовсім виразно: „Для міжнаціонального спілкування (взаємлення — В. Ч.), за добровільною згодою всіх народів СРСР (невже? — В. Ч.), використовується російська мова, що є могутнім фактором єднання народів СРСР". Ба більше: їй „порівняно з мовами інших народів СРСР", крім щойно згаданої функції, приділено ще й те, що „вона є однією з небагатьох мов, що відіграє роль засобу міжнаціонального спілкування (взаємлення — В. Ч.) народів світу". Повідомлено також про те, що її похвалив якийсь п. Барве в Індії, мовляв, „народам СРСР пощастило, оскільки у них є російська мова"...

У „фанфарному" стилі на-

(Закінчення на стор. 4-ій))

Павло Семеник

МАЛЕНЬКА ЛИСКА

(2)

На початку травня привіз Служак уже не вчительку, а вчителя, Арманда Дібреля. Цікавий чоловік цей Дібрель. Коли Люцина стала вихваляти панну Коте, як учительку, він відразу заявив, що його метода навчання зовсім інша. Природа — найкраща вчителька, і він не любить перемучувати дітей. Від природи можна навчитися куди більше, ніж із книжки. Одначе, треба було б чекати довгі літа, щоб його метода принесла овочі. Діти й так забудуть, що вчилися в школі.

Коли одна учениця похвалилася, що вже вивчила завдану сторінку і попросила Дібреля, щоб перепитав її, він похвалив ученицю: „То гарно, тепер читай собі наступну сторінку". Цілими днями він вештався по очеретах, стріляв качок, не зважаючи на заборону. Одного разу не явився до школи, знайшли його в шуварах — спав у човні.

У серпні Дібрель також від'їхав. На прощання щиро радив Люцині, щоб замкнула школу, бо, мовляв, годі буде дістати нового вчителя: кожен старається дістати посаду на півдні. Він уже дістав з місячною платнею 150 долярів.

І справді, хоч міністерство прислало було скрин ь к у крейди, шкільний журнал і підручники, Маленька Лиска вчительки не дістала. Приміщення школи обернули на комору. Восени з'явилася там купа мішків кукурудзи, найстарший син примістив там своє рибальське приладдя.

Літа минали. Найстарша дочка, Жозефина, вивчилася на вчительку і на Маленьку Лиску не вернулась. Залишилися при матері два малі хлопці та найменша дочка, Артель. Новий міністер освіти вимагав, що мусить бути щонайменше семеро дітей, щоб він міг вислати вчительку. Відкіля ж їх узяти? Було ще, що правда, кількоро індіянських дітей, але індіяни довго не залишаються на одному місці, а школи бояться так, як тюрми.

Тож Люцинині діти вчилися без учительки. Мати, залишаючись сама з маленькою донечкою Артель, показувала їй букву і казала: „Це — А, як у твоєму імені А-ртель".

Люцина не любила подорожувати. Одного разу вибралася з маленькою Артель і по черзі відвідала всіх дітей, що жили по різних містах. Вінніпеґ їй не сподобався, не був уже такий, як тоді, коли відвідувала його під час пошлюбної подорожі. Тужила за хатою на Малій Лисці. Їй здавалося, що чує жалісливий, одноманітний голос водних птахів, які кличуть її назад на Маленьку Лиску.

Мандрівний місіонер Йосиф - Марія, що мав свою каплицю у „міжнародному" селі Тутс - Едс, приїздив на Маленьку Лиску влітку. Тоді Служик мав багато роботи, бо мусів звозити людей із різних сторін на Службу Божу, яку місіонер правив у „церкві" Люцини. Це властне була спальня Тусіґанів. Ліжко виносили до кухні, а натомість уставляли крісла та стільці для вірних.

Всі люди сповідалися у місіонера. Він виголошував проповідь по - французьки і по - українськи. Це з огляду на Служика, а головно його дружину Марту та дві дочки.

Всі знали, що Служик дуже стеріг свою дружину, а жив він на найдальшій півночі в сусідстві з індіянським резерватом. Білі мешкали за десять миль від Служикової хати.

Служба Божа була єдиною нагодою для Марти, двох дочок і 14-літнього сина побачити більше світу. Місіонер говорив у проповіді, що жінки, як і птахи, мають жити на волі. З очей Марти видно було, що вона вдячна місіонерові за українську частину проповіді, тим більше, що французької, а також і англійської мови вона не знала.

Дочки вірили, що місіонер попросту накаже батькові відпустити їх на забаву з танцями під голим небом, яку уряджували індіяни. Однак старий поштар Служик сидів нахмурений і мовчав.

Служик, католик, не був певен, чи з уст місіонера чує справді заповіді Божі. У місіонеровій „церкві" не співають по - церковно - слов'янськи, зрештою він нежонатий, то йому не штука говорити таке. Священик там, у Карпатах, що давав йому шлюб, був жонатий, мав діти, але не любив, коли дівчатам давали занадто багато волі.

„Якщо ще щось місіонер буде говорити про пташок, — думав Служик — я заберу всіх своїх на „форда" та й відвезу додому, як зробив минулого року, коли баби занадто розцокотилися. Вже й так дано жінкам забагато волі, шоферують, за рік - два будуть водіями поїздів".

На щастя, місіонер закінчив українську частину проповіді і заговорив якоюсь іншою мовою. Почул о с я слово „Амінь!" — і „церква" відразу обернулася на спальню.

Служикова дуже любила пані Люцину, привозила їй гарно розписані крашанки, і хоч вони не могли порозумітися, все ж усміхалися щиро, і з очей їх пробивалася радість.

Люцина вганяла з кухні й до кухні, а панночка Коте, що також завітала на Маленьку Лиску, допомагала заставляти стіл. До вечері Люцина садовила Служиків завжди на почесному місці, в першому ряді. По вечері індіяни просили місіонера, щоб не погордив ними і прийшов на їх забаву з танцями під голим небом.

(Далі буде)

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Іван Г. Сирник

УКРАЇНЦІ В КРАЇНАХ СВОГО ПОСЕЛЕННЯ

6

Від зарання своєї історії Українська Церква стояла в обороні наших національних святощів на рідних землях. Таку саму місію вона покликана виконувати в житті української діяспори. Крім спасіння душ найважливіша місія Української Церкви — це збереження української духовости. Вона, хоч би тільки у власному інтересі, мусить зберігати свій український характер, бо інакше буде втрачати вплив і вірних.

Мені прикро про ці речі говорити; я волів би, щоб про них я не мусів говорити, але я ніколи не знайшовби для себе оправдання, якби цієї проблеми не підніс перед цим історичним збором. Ми всі разом творимо рідний острів серед моря чужого довкілля. Говорячи образово, ми обгородили його муром нашої культури і традиції. Коли цей мур-гребля буде в одному місці прорваний, тоді увесь наш острів буде неминучо залитий.

Українська Церква, якого віровизнання вона не була б, — це вийнятково великий скарб нашого народу. Українська Церква мусить стояти зі своїм народом, а народ з нею. Відділення Церкви від реального життя народу та його громадського сектора послабить цілий наш суспільний організм.

Спроби заступити українську мову англійською чи якоюсь іншою чужою мовою в українських Церквах, українських установах і організаціях — це надзвичайно нездорове явище. Те саме можна сказати й про деякі інші інновації.

Ми мусимо здобутися на велику основну чесноту — бути собою. Ми не сміємо творити щілин у твердинях нашої духовости. Ми повинні раз і назавжди з'ясувати собі різницю між нашою державною приналежністю і між нашою українською духовою приналежністю, згідно зі словами Великого Вчителя: „Віддай кесареві те, що кесареве, а Богові те, що Боже"!

Наша майбутність як українців у діяспорі нерозривно пов'язана з українською Церквою. Вона має бути з народом, а народ з нею. В такому поєднанні творитимемо і створимо нашу непереможну самостійну українську силу.

*

Повертаючись ще раз до питання, що вносить чимало замішання серед наших підростаючих поколінь, які вбачають суперечність між своїм статусом громадян і українством, я хочу з усією силою підкреслити, що це зовсім окремі речі. Українська духовість це наша „святая святих", дана нам самим Провидінням, і ніхто в демократичному суспільстві не забороняє нам зберігати цю внутрішню святиню нашого серця і душі. Коли ми її втратимо, то не через те, що хтось чужий переступив її святі пороги, але втратимо її через наше недбальство і ментальне лінивство.

Замість того, щоб піддаватися впливам довкілля і резиґнувати з життя, поставмо перед собою ясну візію нашого майбутнього. Опрацюймо наше національне, так скажу „кредо", сперте на непорушних постулятах. Таке „кредо" я спробував накреслити. Воно, очевидно, далеко недосконале і невичерпне, але може послужити деякою думкою для кращого спрецизування ідеології нашої діяспори. І так:

1. Я є громадянин країни мого поселення через натуралізацію чи народження. Як її громадянин, я буду шанувати її демократичні вольності. На випадок небезпеки іззовні я буду захищати її своїм життям і майном. Я буду користуватися тими правами і привілеями, які моя країна своєму громадянинові дає, пам'ятаючи одночасно, що ті права і привілеї накладають на мене певні відповідальності. Я братиму участь в її багатогранному житі: політиці і економіці, шкільництві, освіті та на всіх ділянках її життя.

2. Крім громадянства моєї країни, я ще маю своє окреме духове громадянство. Ця моя „святая святих". Я українець і своєї української духовости я за ніяку ціну не зречуся. Я не можу зректися свого українства так, як не можу зректися своїх батьків і сказати, що їх у мене ніколи не було. Я можу змінити своє державне громадянство, переїхавши в іншу країну і прийнявши там нове громадянство, але я не можу змінити свого національного роду.

3. Я визнаю колосальну і незаступну ролю Церкви в житті нароку і буду завжди її морально і матеріяльно підтримувати. Від своєї Української Церкви я буду сподіватися душевного і національного піднесення. Я буду сподіватися, що вона буде повсякчасно сторожем і захисником національних властивостей мого народу. Церква з народом і нарід з Церквою — це необхідна передумова сили нації і збереження української діяспори.

4. Як українець і християнин, я ніколи не примирюся з комунізмом чи з будь-якою іншою тоталітарною системою чи ідеологією. Я буду твердо стояти на позиціях демократизму, бо тільки справжній демократичний лад дає найкращі можливості на вільний розвиток людини і народу.

5. Як громадянинові українського роду, доля країни моїх предків лежить мені близько на серці, хочби вона і завтра звільнилась з кайдан окупанта, але я робитиму все, що в моїх силах, із позиції мого державного громадянства, щоб допомогти україньс-

(Закінчення на стор. 3-ій)

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

Янґставн, Огайо

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В цьому році, як і кожного року, заходом Відділу УККА в Янгставні, відбулося Листопадове свято в залі Української Католицької Церкви Всіх Святих.

Американський гимн відспівали Ріта Тимко й Маруся Штинь, а український гимн відспівали всі учасники Свята.

Свято відкрив голова Відділу п. Михайло Мартинишин. Потім група студентів Янгставнського Університету Марґарет Фіч, Керол Кочвара, Ріта Тимко й сестри Маруся й Марта Штин відспівали пісню „Шумлять верби" в супроводі ґітар пп. Джона Муді й Джери Новотни. Деклямацію „Листопадовий спомин" І. Костищина виконав молоденький Мирон Ліщак. Пісню „Пиймо друзі, грай музико" відспівали панни Джо Ана Арендас, Кеті Берд, Марґарет Фіч, Керол Кочвара й сестри Орися й Ірка Мисів, Ріта Тимко, сестри Маруся, Марта й Ярослава Штинь, та їх мама п-ні Катруся Штинь. Солістками були п. Катруся Штинь й п-а Маруся Штинь. Святочний реферат виголосив д-р Роман Старуха.

По перерві пісню „В горах грім гуде" виконали сестри Ксеня й Орися Луць, при фортепіяновому супроводі п-ни Ксені Луць. Степана Мусійчука „Ранок Першого листопада у Львові" віддеклямувала п-на Леся Затварницька. Молоденький Василь Прокопик відіграв на скрипці „В'язанку українських мелодій", а збірну деклямацію виконали учні Школи СУМА під проводом пані Лідії Гаргай. Вони виконали також пісню „Видиш, брате мій" враз із вправами до тої пісні, під мистецьким проводом п-ні Л. Гаргай. Пані Мирося Ліщак поділилася своїми враженнями з поїздки на перший Український Світовий Конґрес, а потім наступила подяка за численну участь і закриття.

Ціла імпреза зробила гарне й глибоке враження головно тому, що всі точки, без виїмку, були дуже гарно проведені й що виконавцями була молодь, студенти місцевого університету, члени СУМА, Пласту й інші, хоч не зорганізовані в молодечих організаціях, але добре підготовані й за це належиться повне признання їх родичам.

Пан д-р Роман Старуха виголосив прекрасний реферат і всіх зворушив, бо сам він це все пережив і представив так, як сам тоді відчував ті події. Багато праці в підготуванні свята вложив п. Микола Штинь, враз з цілим імпрезовим комітетом.

Поодиноко нікого не вичисляю, бо всі точки були гарні, і я боюся, щоб мимоволі когось не поминула й щоб тим не зробила комусь кривди. Всі хорові точки підготовила пластунка і студентка університету Маруся Штинь, а п. Лідія Гаргай дуже гарно підготовила обі точки, які виконали учні школи СУМА. За це їм належиться окреме признання.

А.Д.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗДА ВІДКИНУВ СКАРГУ 50-річного нюйоркського комуніста Джілберта Гріна, який був засуджений як провідник партії, згідно з законом Смита, що змагає до насильної зміни влади. Грін домагався, щоб Найвищий Суд розглянув його справу та визнав, що Ню Йорк незаконно позбавив його права голосувати. Грін робив відклик до Найвищого Суду ЗДА від рішення Федерального Окружного Суду в Ню Йорку, який затвердив був позбавлення виборчого права Гріна. Але Найвищий Суд ЗДА відмовився розглядати цю справу. Він відкинув і апеляцію шпигуна Мортона Собелла, який відбуває 30-річну кару.

Концерт Капелі Бандуристок в Клівленді

З імпрез, які останнім часом відбувалися в Клівленді, на окрему увагу заслуговує концерт Капелі Бандуристок СУМА з Дітройту під керівництвом Петра Потапенка, який відбувся тут у неділю 10 грудня в авдиторії Муні Гай Скул.

На протязі десяти років свого існування Капеля Бандуристок була частим гостем в Клівленді. То-ж, ідучи на концерт, згадались попередні виступи цієї мистецької групи в нашому місті. Так склалось, що й першим виїздом новоствореної капелі в 1958-ім році поза Дітройт, був саме виїзд до Клівленду на Здвиг СУМА-Захід. Вже тоді цей гурт сумівських юначок з бандурами здобув найвище признання мистецького жюрі у формі першої нагороди.

Декілька років пізніше слухали ми уже повний концерт капелі, який кожному мусів сказати про багато годин наполегливої праці юних бандуристок та їхнього диригента. Відтак ще один концерт, декілька гостинних виступів та великий виступ на святкуваннях 50-ліття Леґіону Українських Січових Стрільців. Тепер хотілося знову почути капелю та її оновлений репертуар.

Залю застали ми переповнену понадтисячною публікою. Дбайливо видані програмки в мистецькому оформленні Михайла Дмитренка сповіщали про те, що перша частина програми присвячена 50-літтю Української Національної Революції. Коли розкрилась завіса, мов вичарований з'явився перед публікою Собор Святої Софії, та, на його тлі, під звуки дзвонів, появилась ціла капеля. Літературно-музичний монтаж присвячений Великим Роковинам, хоч може й місцями дещо задовгий, ілюстрував події та провідні постаті Української Національної Революції. Христина Липецька і Віра Потапенко виявили себе добрими рецитаторками. В цій частині програми капеля виконала пісню про Симона Петлюру, стрілецьку пісню, повстанський марш та дві юнацькі пісні.

У другій частині почули ми українські колядки. Велика заслуга Петра Потапенка в тому, що він дбайливо опрацював цілий ряд колядок із різних земель України, прегарно згармонізував їх для бандури й дівочих голосів, бо в такому виконанні колядки зазвучали по-новому й викликали помітне захоплення серед учасників вечора. В цьому відділі рецитації різдвяних віршів відомих наших поетів були знаменитим доповненням, творили гармонійну цілість і наводили різдвяний настрій. В дальшій програмі капеля виконала декілька нових народніх та повстанських пісень із солями Галини Кравченко, Валентини Биковець та Мирослави Брездень. Усі точки були нагороджені рясними оплесками, і гості, на домагання публіки, змушені були до кількох наддатків. Капелю і її диригента нагороджено розкішним кошем квітів. Ще довго публіка не розходилась, бо кожен хотів придбати платівку капелі з колядками — чи не найкращий дарунок на Різдво.

У десяліліття Капелі, хотілося б подякувати всім, хто трудиться для вдержання цієї незвичайно симпатичної мистецької групи: сумівцям з Дітройту, адміністраторам — і, перш-за-все диригентові за те, що надав цій групі своєрідного стилю, якого строго придержується. Це і є той найбільший позитив, якого іноді бракне деяким нашим мистецьким групам. (с м б)

„Соціялістичне будівництво"

На Житомирській 13 в Києві збудували великий будинок, але спочатку без центрального огрівання. Далі розповість „Радянська Україна" з 14 січня „Справа от у чому: великий будинок ще з весни почали переводити на теплове опалення. Зруйнували сарай, де колись мешканці тримали дрова й вугілля, зробили розводку, змонтували батареї. Залишилось тільки підключити будинок до тепломережі. А цього не зробили. Не подумали про це в Шевченківському райвиконкомі. І якщо в квартирах будинку № 13 по Великій Житомирській, де живуть і діти, і літні люди, температура дорівнює нулю за шкалою Цельсія, то по лінії піклування про благополуччя людей в управлінні тепломережі температура ставлення до людей справді наближається до абсолютного нуля"... В совєтській пресі багато подібних, як вона пише, „сигналів".

ГАРВАРДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Фонду на цих нарадх винесла ще остаточне і формальне рішення щодо встановлення катедри українських студій в Гарварді. Після формальних нарад були ще всілякі запити, головно збоку репрезентантів студентства, на які давали вияснення проф. Пріцак і мгр. Хемич. Під час нарад проф. Пріцак одержав повідомлення, що наради Гарвардської Корпорації позитивно закінчились та що президент Гарварду прийме українську делеґацію о год. 3-ій по полудні в своєму бюрі.

Церемонія в бюрі президента Гарварду

Згідно з домовленням, репрезентанти Фонду, його Наукової Ради та студентства в понеділок, 22-го січня 1968 року о год. 3-ій по полудні з'явились в канцелярії президента Гарварду проф. Натана Марша Пусі, щоб прийняти до відома децизію Гарвардської Корпорації в справі встановлення в Гарвардському університеті катедр українських студій. Між приявними був голова бостонського Відділу Українського Конґресового Комітету Америки Орест Щудляк, який перед полуднем відбув з посадником Бостону підписання та проголошення проклямації Дня Української Незалежности та піднесення українського національного прапору на ратуші міста. Президент Пусі прийняв українських репрезентантів надзвичайно ввічливо та подав їм до відома рішення Корпорації, потверджене ним на письмі, фотокопія якого поміщена на іншому місці.

У відповідь на листа і заяву Президента Гарварду та в імені Фонду Катедри Українознавства мгр Степан Хемич склав подяку Гарвардові і Його Президентові особисто за увагу і прихильність до українських студій, що в тому часі, як встановлювано Гарвард мали свого виразника в Києво - Могилянській Академії. Мгр Хемич зокрема висловив Гарвардові вдячність, що його формальну згоду на встановлення катедр українських студій зв'язано із вікопомною для українського народу датою 22-го січня, коли то 50 років тому волею та словом і ділом українського народу була встановлена його вільна, ні від кого незалежна, вповні самостійна Українська Народна Республіка.

Спільною фотознімкою та дальшим обміном думок про важливість і вартість встановлення катедри українських студій в Гарварді для всіх, що дорожать правдою і наукою, закінчено церемонію цієї історичної події. А дехто з її учасників ще поїхав до приміщення міської управи Бостону, щоб на власні очі побачити там символ української волі, до якої має причинитися й українська правда, що буде предметом студій в Гарвардському університеті. Думаючи про це здавалося, що біля міського ратуша Бостону та поруч зоряного американського прапору ще вище підноситься і ще ясніше майорить у проміннях сонця блакитно-жовтий український прапор.

ГОЛОС ЧИТАЧА

Перевидання твору ген. В. Сальського

З приємністю прочитав я у Вашому щоденнику „Свобода" з 15-го грудня 1967 про нове видання книжки: Праці Українського Наукового Інституту: „Українсько-московська війна 1920 року в документах, Ч-I" (Оперативні документи Штабу Армії Української Народної Республіки. З передмовою і під редакцією Генеральн. Штабу генерала В. Сальського. Документи впорядкував генерал П. Шандрук. Варшава, 1933.

Ця, рідкісна сьогодні праця повинна зацікавити не тільки наших військовиків і воєнних теоретиків, але й наше ширше громадянство. Це чи не єдина праця того роду, що оперта лише на оригінальних документах. Коли читаєте цю книжку, то перед вами стає образ нашої боротьби того часу. Читач знайде там хід подій з кожного дня. Книжка запізнає читача з плянуванням нашого вищого Головного Командування, подає всі оперативні накази Армії УНР, розвідчі звіти, чисельний стан нашої Армії й оцінки чисельного складу нашого ворога. В книжці зустрінете прізвища нашого вищого командного складу, прізвища вояків, підстаршин і старшин, що вславились своїми чинами в обороні нашої державности. Для воєнних істориків — це найкращий матеріал і джерело до праці над історією нашої боротьби періоду 1920 року. Це найкраще джерело для витягнення висновків стратегічного й оперативного характеру. Ця цінна книжка повинна знайтись на столі у кожного нашого колишнього вояка.

Панові генерал-полковникові О. Загродському належить щиросердечна подяка за його ініціятиву і труд при виданні цієї книжки.

Ген. Павло Самутин

ЧАРІВНА УСМІШКА УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТОК

Журнал „Україна" в ч. 47 з м. р. помістив на всю сторінку кольорове фото: троє дівчат-студенток стоять біля прилавку з книжками. Типові українські обличчя, скромні, але гарні, із смаком пошиті сукні, і радісний усміх на устах. Фотограф О. Сайко так і назвав світлину: „Студентки". Але фотоапарат фотографує те, що бачить, що будуть читати ті киянки: в руках студентки товста книжка з написом „Хрестоматия" — російською мовою.

ПОДЯКА

З Волі Господа відійшла у Вічність наша Найдорожча Дружина, Мати, Бабуня і Прабабуня

бл. п. Лідія Трембовецька

Сердечно дякуємо Всечеснішому Настоятелеві УПЦ св. Апостола Андрея у Вашинґтоні, Митрофорному Протоієреєві о. Юрію Гулею, за відправлення Панахид й похорону та зворушливе слово, виголошене над свіжою могилою.

Сердечно дякуємо Високопреосвященнішому Архиєпископові Мстиславові за молитви за спокій душі Спочилої та надіслання нам теплого співчуття.

Сердечно дякуємо Диригентові хору УПЦ у Вашинґтоні проф. Юрієві Филипові за звеличання гарним співом у відправах Панахид та похорону.

Сердечно дякуємо панам Д. Річардсонові, С. Євсевському, Д. Корбутякові, М. Криворукові, Л. Куделі, проф. С. Титаренкові за несення труни з прахом Покійної.

Сердечно дякуємо панству Марії і Миколі Барнаям, пані Марії Дубровській, пані Олені Криворук, пані Олені Филиповій, проф. Сергієві Титаренкові за участь в хорі при відправах Панахид та похорону.

Сердечно дякуємо родинам Барнаям, Корбутякам, Криворукам, панові Т. Орловському за надіслані квіти і вінки та родинам В. Бойко, А. Гайдаря, І. Дубровського, І. Криворука, Р. Петренка, які замість квітів на могилу, склали пожертву на пам'ятник Покійній.

Сердечно дякуємо Пані-Матушці Гулей, друзям Марії і Сергієві Євсевським, Раї і Левкові Куделям за приїзд і співчуття у нашому горі.

Сердечно дякуємо нашим Друзям та Знайомим, які особисто чи листовно висловили нам співчуття.

Молимо Господа, щоб Він усіх, хто розділив з нами наше велике горе, нагородив Своїми щедротами.

ПАВЛО — муж з родиною
П. Трембовецький
П.О. Бокс 52
Оррґанна, Па. 17353

Республіканці предкладають свій плян, як зменшити число безробітних

Вашингтон. — Республіканські провідники твердять, що урядові аґенції, які займаються справою так званого великого суспільства, не виконують належно свого завдання та не вишколюють потрібного числа робітників. Тому республіканський Координаційний Комітет подає свій власний плян вишколювання фахових робітників з-поміж вбогих безробітних осіб. Республіканський проєкт зможе зменшити число безробітних між тими, які довший час були бер праці, бо не мали фахового вишколу, між негритянським населенням та між вбогими, замало освіченими людьми. Республіканці плянують давати податкові полегші тим промисловим фірмам, які вможливлять перевишкіл нефаховим робітникам, давши їм одночасно працю в повному вимірі годин. З цього вишкільного дворічного пляну могли б користати і ті учні гай-скулів, які одночасно кінчали б свою загальну освіту.

УКРАЇНЦІ В КРАЇНАХ СВОГО ПОСЕЛЕННЯ

(Продовження зі стор. 2-ої)

кому народові визволитися і відновити свою суверенну соборну державу.

6. Я буду підтримувати творчість наших науковців, письменників і мистців, які вносять великий вклад в українську науку, літературу і мистецтво, чого не можуть свобідно робити українці в поневоленій Україні.

7. Я буду дбати про збереження української мови в своєму домі, організації і церкві. Я підтримуватиму українські школи, українську пресу і видавництва та плекатиму пошану до українського друкованого слова.

8. Я буду вести себе так, щоб піднести і скріпити добру опінію про українців серед свого довкілля, ширитиму серед моїх співгромадян об'єктивні інформації про Україну і здобуватиму для неї приятелів, уважаючи це одним із засобів своєї допомоги українському народові.

9. Я буду стояти за правопорядком в житті нашої діяспори, плекатиму соборницький дух і змагатиму до того, щоб всеукраїнські інтереси завжди мали пріоритет над інтересами групи чи партії.

10. У 50-річчя початку Української Національної Революції я прирікаю бути вірним ідеалам свого народу, що знайшли були завершення в створенні Незалежної і Соборної Української Держави.

В цім мені, Боже, допоможи!

(Кінець)

Ділимося сумною віссткою з Родиною і Знайомими, що в четвер, 4-го січня 1968 року упокоївся в Бозі, наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК І ТАТО

бл. п. ІВАН ВАЦЕК

нар. 11-го березня 1885 року в с. Шутремиці, пов. Заліщики, Україна. До Канади прибув 1914 р., а 1915 року переїхав до Н. Дакоти, де був фармером до кінця життя.

ПОХОРОН відбувся 8-го січня 1968 року з католицької церкви св. Елисавети в Макоті, Н. Д., на цвинтар св. Єлисавети.

В глибокому смутку:
дружина — ТЕОДОЗІЯ
сини — ЗАХАРІЙ і ПАВЛО

В ШОСТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ НА ВІЧНУ ВАТРУ НАШОГО НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА, НЕВІДЖАЛУВАНОГО

СІРОГО ЛЕВА

сл. п. проф. СЕВЕРИНА ЛЕВИЦЬКОГО

відправиться

в п'ятницю, 26-го ц. м., о год. 7-ій веч.

в Українській Католицькій Церкві

СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ

(в долішній частині)

ПАНАХИДА

на яку запрошуємо все Пластунство, Пластприят та наше Громадянство.

Безпосередньо по Панахиді в приміщенні „Веселка" (Блакитна кімната) — відбудуться

ПОМИНАЛЬНІ СХОДИНИ

членів УП Сеньйорату та Старшого Пластунства.

1-ий КУРІНЬ УПС
ім. О. ТИСОВСЬКОГО
ОСЕРЕДОК ПРАЦІ УПС
Ню Йорк

На Український Католицький Університет у Римі зложили (через Українське Лікарське Товариство Північної Америки — Відділ Пенсильванія), замість квітів на могилу

бл. п. д-р мед. Софії Панкевич-Смішко

По 25.00 дол.: Е. Блавацька, д-р Т. Щенк, д-р М. і д-р Р. Навроцькі.

По 20.00 дол.: М. і В. Дуцилович, д-р В. Кострубяк.

15.00 дол.: Сестри і урядники шпиталя Кенсінгтон.

По 10.00 дол.: д-р Ю. і д-р С. Бережницькі, інж. М. і Л. Бульба, д-р М. і В. Ценко, д-р В. і Я. Ціханські, О. і В. Дорошенко, д-р Р. Дикий, Я. і Т. Филипович, О. і О. Филипович, мґр. О. і П. Ґенґало, інж. О. і Л. Ганас, інж. О. і Х. Ганас, Е. і О. Яремко, М. і В. Карпяк, д-р В. Кліщ, д-р Ю. Колтун, Г. і І. Козак, д-р М. і М. Лабунька, С. Макух, П. Марчиха, інж. В. і І. Медуха, д-р Шенфілд, мґр. М. і Г. Утриско, І. Ванчицька, П. Василишин, д-р М. Войтович, інж. В. і А. Заброцькі.

6.00 дол.: Е. і В. Онуферко.

По 5.00 дол.: В. і А. Безушко, С. Грицелик, Н. Кліщ, В. і І. Козак, З. Кознарський, інж. Р. Левицький, Б. і М. Луців, інж. С. Процик, О. і Я. Рудакевич, інж. І. Сірий.

3.00 дол.: В. Левицька

Разом 449.00 дол.

ЮВІЛЕЙНІ ФАНФАРИ І ПАРТІЙНИЙ МОВОЗНАВЕЦЬ БІЛОДІД

(Закінчення зі стор. 2-ої)

писав ювілейну статтю П. Тичина (це, либонь, його остання стаття) — „Квітни, мово наша рідна!" І цей заголовок не відповідає змістові цієї „поезії в прозі", як про це свідчить навіть перше її речення: „Великим щастям і невимовною радістю для людини є жити і працювати з усім народом нашим радянським у п'ятдесятий знаменний рік Великої Жовтневої соціялістичної революції!" Тут, як бачимо, один „народ наш радянський"! Далі він написав, що „на життєдайній основі дружби народів ось уже 50 років вільно розвивається і квітне запашним цвітом яблуневим наша рідна, наша невмируща мова — коштовний скарб нашого народу". А коли він згадав „ганебний" факт, що за царату навіть українські підписи під нотами забороняли (між іншим, і тепер музичне київське видавництво ноти здебільшого підписує двома мовами — українською і „загальнозрозумілою"), то мерщій похопився додати, що тоді нібито „зазнавало тих тяжких переслідувань і вільне, народолюбне слово російське". А от того не згадав, що він сам, Тичина б то, мав секретаря вірменина, з яким говорив тільки по-російському, що на телефонічне звернення письменниці - галичанки Парфанович відгукувався по - російському, що йому звання члена комуністичної бриґади праці оформлено (в посвідченні) по - російському. От яким „цвітом запашним яблуневим" квітла українська мова „на основі дружби народів"! А він же ще не забув засудити „і „своїх" (лапки його — В. Ч.) панів та підпанків недолугих, що хотіли затиснути її (українську мову — В. Ч.) в лещата хуторянської обмежености, архаїзації, бачте, „відрубности".

Та чи не найвиразніше засвідчила білодідівську мовну політику його, либонь, найближча споборниця в творенні „нових шляхів двомовности" — Г. П. Іжакевич у статті „Основні етапи розвитку українсько - російських мовних зв'язків у радянський час". У цій статті авторка цілком уже завернула на позиції 30-их років, коли були знищені здобутки української літературної мови за 20-ті роки. Вона ж пише: „У 30-ті роки спостерігається подолання шкідливих для дальшого розвитку української літературної мови тенденційних настав на архаїзацію і створення штучних форм... Важливим для українського мовознавства стає 1933 рік, коли виходить нова редакція „Українського правопису". У 1937 р. видається однотомний російсько - український словник. Переборюються антинаукові настави в галузі укладання українських термінологічних словників". Вона покликається на ті нібито наукові „досліди" мови донбаських шахтарів та інших русифікованих груп населення України, які мали стати обґрунтуванням русифікації української мови (зб. „Мова робітника", Харків, 1934 р. та інше). Вона схвалює вилучення термінів „складня", „звучня" і заміну їх термінами, „спільними для української й російської мов" — „синтаксис", „фонетика" тощо.

Не меншою мірою підтримав І. Білодіда у цій спробі припинити боротьбу з русифікацією нашої мови керівник катедри української мови в харківському університеті Ф. П. Медведєв. Як сказано в редакційній примітці до його статті, його катедрі доручено „почесне завдання" „створення тлумачного словника української термінології". Отож він, очевидячки, й показує, яка має бути та українська фразеологія! Стаття його також має невідповідний „фанфарний", тобто фальшивий заголовок — „Скарби української фразеології". Насправді ж він накидає українській мові фразеологізми, уживані в російській і не вживані в українській мові: „сон грядущий", „святая святих", „всяке даяння" (? — В. Ч.), „благо", „притча во язицех" (зам. „язицїх"), „бразди правління" тощо. Накидає він українській мові також псевдофолкльорні прислів'я, такі, як от „Ленінів заповіт — на тисячі літ", „од ленінської науки кріпнуть ум і руки", — накидає та ще й зазначає, що це вислови ідентичні російським. Оце такі „скарби української фразеології!

А тієї багатющої фразеології, що її уклали харків'яни І. Виграм та М. Пилинська за редакцією доброго знавця української мови М. Наконечного, Медведєв і словом не згадав!

Оце так І. Білодід намагається останніми роками припинити боротьбу з русифікацією української мови, що її з такими труднощами розпочали були щирі борці за підвищення української мовної культури. Орієнтуючись на найвище начальство, що в своїх ювілейних доповідях, забиваючи баки „фанфарами" в стилі „грими, громе перемоги, веселись хоробрий росе", замовчали злочини Сталіна, він і собі під „поетичними" заголовками подає чорну отруту зрадника свого народу.

Невтральний інформативний у цьому п'ятому числі матеріял ваги не має.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ЄВА КОРПАЛО, довголітня членка Т-ва Згода — 210-ий Відділ УНС, померла 22-го грудня 1967 р. на 69 р. життя. Покійна родилася в селі Підярків, пов. Бібрка, Україна. Полишила в смутку мужа Петра, 2 синів, дочку і внуків. Похорон відбувся з похоронного заведення до церкви Чесного Хреста в Асторії, Л. Ай., а відтак на цвинтар Кальварія, Л. І.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Франко, секр.

ВАСИЛЬ ГРИНИК, член Т-ва Українська Січ — 39 Відділ УНС в Сиракюзах, Н. Й., помер 5 січня 1968 р. на 80-ім році життя. Нар. в с. Котузів, пов. Підгайці. Один з піонірів церковного й громадського життя м. Сиракюз. Полишив у жалобі дружину Софію та дочку Марію з родиною, багато односельчан і приятелів. Похорон відбувся 8 січня 1968 р., а тлінні останки Покійного спочили на цвинтарі гр.-кат. церкви св. І. Хрестителя в Сиракюзах. Участю в похоронних обрядах віддали останню пошану Покійному — родина, односельчани і члени Відділу, попрощали одного з найстарших членів УНСоюзу.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

СТЕФАН ТРІСКА, член 93-го Відділу УНСоюзу в Централ Фаллс, Р. Ай., помер 1 січня 1968 р. на 51-му році життя. Похорон відбувся 5 січня 1968 р. з похоронного заведення, на український цвинтар в Камберланд, Р. Ай. Покійник залишив сестру, двоюрідного брата та кількох племінників.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

МИХАЙЛО СТОРОЖИНСЬКИЙ, член Т-ва Запор. Січ — 192 Відд. УНС в Геркімер, Н. Й., помер по довгій та тяжкій недузі 11 грудня 1967 р., проживши 73 роки. Покійний нар. в м. Бучач на Україні (Галичина). Вступив до УНС 1933 р., де був активним членом та секретарем 192 Відд. Полишив у смутку дружину Юлію, дочку, сина, рідних і знайомих. Похоронений з Католицької Церкви на цвинтар Кальварія 14 грудня 1967 р. в Геркімер, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

АҐНЕСА ЛІЩИНА, довголітня членка Б-ва св. о. Николая — 276 Відд. в Ембридж, Па., померла 4 жовтня 1967 року. Залишила в смутку 4 синів, доньку, 6 внуків і 4 правнуків. Похоронена на українському католицькому цвинтарі.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Фук

АННА МАСЛЯК, членка Б-ва св. І. Хрестителя — 292-ий Відд. УНС в Дітройті, Миш., померла 26 грудня 1967 р. Покійна нар. в місяці червні 1915 р. в Syracuse, N.Y. Полишила у смутку батька, маму, брата Григорія, 2 сестри — Катерину і Вікторію. Похорон відбувся 30 грудня 1967 р. з похоронного заведення до церкви св. І. Хрестителя, при участи рідні, членів Б-ва та приятелів. Тлінні Останки Покійної спочивають на цвинтарі Holy Cross, Detroit, Mich.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Федик

ГРИГОРІЙ ГЕРА, довголітній член Б-ва св. о. Николая — 276 Відд. УНС в Ембридж, Па., помер 30 жовня 1967 р. після довгої і важкої недуги. Залишив у глибокому смутку дружину, 4 синів, 2 доньки. Похорон відбувся з Укр. Православної Церкви, на цвинтар Економи.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Фук

ІВАН КМІТЬ, довголітній член Б-ва св. о. Николая — 276 Відд. УНС в Ембридж, Па., помер по довгій і тяжкій хворобі 18 жовтня 1967 р. Залишив у глибокому смутку доньку і 2 внуків. Похоронено Покійного на цвинтарі Економи з Укр. Православної Церкви, при участи родини та членів Б-ва.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Фук

КАТЕРИНА ВОЛЧЕК з роду **ФЕДОРІВ**, членка 68 Відд. УНС в Springfield, Mass., померла 25 грудня 1967 р. на 52 р. життя. Нар. у м. Лудлов, Масс. Залишила у глибокому смутку мужа Миколу, сина Миколу, мол., братів: Володимира та Михайла, сестру Анну. Тлінні Останки поховано на Ок Ґров цвинтарі у Спрінґфілд, Массачусетс.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Шило, секр.

ЙОСИФ БУЧИНСЬКИЙ, довголітній член Т-ва ім. Тараса Шевченка — 176 Відділ УНС в Шикаґо, Ілл., помер 21-го грудня 1967 р. на 74 р. життя. Покійний нар. 10. 2. 1893 р. в с. Добра, пов. Сянік, Україна. Залишив у смутку дружину Марію, дві дочки: Стефанію і Галину та 3 внуки. Похорон відбувся 12. 24. 1967 р. з Укр. Православної Церкви св. Петра і Павла. Тіло Покійного спочило на Мт. Гопе цвинтарі. Похорон відбувся при участи родини, приятелів та знайомих.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Остап, секр.

КОНСТАНТИН МАРУЩАК, довголітній член 370 Відділу УНСоюзу в Ню Гейвен, Конектикат, помер 17 грудня 1967 р. Полишив в глибокому смутку сина Адолка і пасерба Мартина Письменного. Покійний був людиною щирого серця, скромний і жертвенний. Нар. в Гренківці, пов. Заліщики, Галичина, 18 липня 1886 р. До Америки приїхав молодим хлопцем. До УНС вступив 1919 р. і був активним членом для УНС. Був Відділовим делеґатом на 4 конвенції. Був одним з основників парохії св. Арх. Михаїла в Ню Гейвені, і був членом різних Товариств. Похорон відбувся 19 грудня 1967 р. з похоронного заведення до церкви св. Арх. Михаїла, а відтак на цвинтар св. Лаврентія, при участи родини, приятелів, знайомих і членів Відділу.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Гіна, секр.

МИКИТА САВКА, довголітній член Т-ва Вільна Україна — 200 Відд. УНС в Озон Парку, помер 21-го грудня 1967 року на 73 р. життя. Походив з с. Помонятин, п. Рогатин, Зах. Україна. До ЗДА прибув перед І світовою війною. Залишив у глибокому смутку дружину Катерину і дочку Марію, зятя і 3 внуків. Похорон відбувся 23-го грудня 1967 р. з Укр. Кат. Церкви Пресв. Діви Марії, при участи рідні і знайомих. Відпроваджено Покійного на Вічний Спочинок на St. John Cemetery, Woodhaven.
Вічна Йому Пам'ять!
Л. Балук, секр.

МАРІЯ СТЕК, довголітня членка 168 Відд. УНСоюзу в Перт Амбой, Н. Дж., померла 25 грудня 1967 р. на 74 р. життя, по довгій недузі. Покійна походила з с. Черче, пов. Рогатин, Західна Україна. Полишила у великому смутку чоловіка Івана, 2 синів: Михайла і Василя, сестру Анну в краю і брата Теодора в краю, 2 невістки і 4 внуків. Покійна була тихої вдачі та любила свій нарід. Похорон відбувся 28-го грудня 1967 р. до Укр. Кат. Церкви Успення Пресв. Богородиці, а відтак на парафіяльний цвинтар у Вудбрідж, Н. Дж., при участи родини, знайомих та членів Б-ва Василія.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Бабин, секр.

МАРІЯ СТОКАЛОЧА, довголітня членка Б-ва св. о. Миколая — 5 Відд. УНС, померла 13 грудня 1967 р. в Асторії, Л. Ай., проживши 70 років. Покійна полишила в смутку дочку Katryn з чоловіком Albert-ом та 2 внучки, дочку Wanda з чол. Joe і 2 внуки та сина Peter з дружиною Anna і 5 внуків. Покійна похована на цвинтарі Кальварія.
Вічна Їй Пам'ять!
Хоманчук, секр.

СТЕФАН МИСЬКІВ, довголітній член Т-ва Вільна Україна — 200 Відд. УНС в Озон Парку, помер 17 грудня 1967 р. на 83 р. життя. Походив з с. Барнадівка, пов. Теребовля, Зах. Україна. Полишив в смутку дочку Емілію. Похорон відбувся 21 грудня 1967 р. з церкви Пресв. Діви Марії, Укр. Кат. Церкви, при участи рідні, знайомих, які з жалем відпровадили Покійного на Вічний Спочинок на цвинтар St. John, Woodhaven.
Вічна Йому Пам'ять!
Л. Балук, секр.

МИХАЙЛО ҐАЛАН, довголітній предсідник Б-ва св. о. Миколая — 5 Відд. УНС в Асторії, Л. Ай., помер 4 січня 1968 р. по довгій і тяжкій недузі. Похорон відбувся в Асторії, 8-го січня 1968 року і поховано на St. Raymond Cemetery, Bronx, N.Y. Покійний полишив у смутку зам. дочку Стеллу, синів Володимира і Лева з дружинами, 6 внуків, брата д-ра Володимира з дружиною і сином та сестру Марію Гарбуз з дітьми.
Вічна Йому Пам'ять!
Хоманчук, секр.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

В „Свободі" ч. 237 з 28 грудня 1967 р. помилково подано в посмертній згадці, що член 70 Відділу бл. п. Стефан Костів походив зі с. Хомів, пов. Радехів. Бл. п. Стефан Костів, член 70 Відд. УНС, походив зі села Дмитрів, пов. Радехів. —
П. Костик, секр.

В „Свободі" ч. 211 з 16 листопада 1967 р. помилково подано в посмертній згадці про бл. п. Анну Татиґа, членку 316 Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н. Й., що народилася 1903 в селі Путятинцях, Рогатинського повіту, мало бути — Анна Татиґа, довголітня і визначна членка УНДому — 316 Відділу в Рочестері, померла 12 жовтня 1967 р. Покійна нар. в с. Коношках, Рогатинського повіту.
За помилку перепрошуємо Родину Покійної. — Управа.

ТАРЗАН, Ч. 5938. Ту більці починають атаку!

Це було перед світанком, і в громаді Уґанда було спокійно й тихо.

Навіть Тарзан здорово заснув, бож був мир у світі...

Та нагло селище перемінилося в кошмар терору, коли нагло тубільці Джепи почали атаку!